

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนแหลมสัก ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

๑. วิสัยทัศน์ “แหล่งท่องเที่ยววิถีประมงพื้นบ้าน แหล่งโบราณสามวัฒนธรรม มหัศจรรย์ทะเลอ่าวลึก”

๒. จุดแข็ง-จุดอ่อน

๒.๑ จุดแข็ง

- **มีต้นทุนของประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่ม** การเริ่มต้นพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวชุมชน ด้วยตนเอง มาก่อน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยร่วมกันก่อตั้งเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนอ่าวลึก ผู้นำ คณะกรรมการ หมู่บ้าน คนในชุมชน ได้ผ่านกระบวนการทำงาน แก้ไขปัญหาาร่วมกันมาได้ระยะหนึ่งแล้ว ผู้นำและคณะทำงาน หลายคนมีความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาก่อนแล้วเช่นกัน

- **มีต้นทุนด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี** ความเป็นมาของการก่อตั้งชุมชนของไทยมุสลิมเชื้อสายมาลายู คนไทยเชื้อสายจีนจากพื้นทะเล คนไทยพุทธท้องถิ่น ซึ่งเป็นสามวัฒนธรรมที่ยังคงมีและเป็น วิถีเดิมอยู่ในชุมชน โคนเฉพาะชุมชนบ้านคนจีนในตลาดแหลมสัก และชุมชนประมงชายฝั่งที่นับถือศาสนาอิสลาม สามารถสร้างเป็นเรื่องราว ใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อสารทางการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีเรื่องราวภาพเขียนสีบนเพิงผาในทะเลให้ได้ศึกษาเรียนรู้อีกมากมาย

- **มีต้นทุนข้อมูลชุมชน** ได้มีการสำรวจเก็บข้อมูลที่สำคัญด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี และข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว สร้างเป็นข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวในชุมชน ,ในอำเภอ และในจังหวัดกระบี่ ไว้สมบูรณ์ในระดับหนึ่ง แล้วทำให้ผู้มาเยี่ยมชมได้รับทราบข้อมูลทางประวัติศาสตร์เรื่องเล่าพื้นบ้าน สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้การท่องเที่ยวได้ดีในระดับหนึ่ง

- **มีต้นทุนด้านภูมิศาสตร์** ที่เป็นปลายแหลมที่สำคัญของอ่าวลึก อดีตเคยเป็นเมืองท่าค้าขาย และประมงที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ มีอ่าวกว้างใหญ่ เกาะแก่งมากมาย เป็นสัญลักษณ์ความโดดเด่นที่สื่อถึงความ เป็นอ่าวพังงาได้ดี และสามารถเชื่อมโยงสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆได้ง่าย เช่น เกาะห้อง เกาะยาว เกาะปันหยี เขาตะปู หรือทะเลอ่าวนาง ทะเลกระบี่ นอกจากนี้ยังเป็นประตูเปิดสู่อันดามัน ที่ตั้งอยู่ด้านในของอ่าวพังงา มีเทือกเขาสลักทับซ้อน บังคลื่นลมได้ตลอดปี มีเกาะแก่ง หาดทราย ทิวทัศน์แบบภูเขาหินปูนกลางทะเลมากมาย จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่เที่ยวได้ทั้งปี และสามารถเป็นจุดเชื่อมโยงสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในอ่าวพังงา

- **มีต้นทุนด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์** เป็นที่รู้จักและเป็นเป้าหมายของสื่อมวลชน ได้เข้ามาทำการประชาสัมพันธ์มาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๒ จนปัจจุบัน จนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร

- **มีต้นทุนในการเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต** ทั้งปาล์มยาง ประมงพื้นบ้าน รวมถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในหมู่บ้าน สามารถรองรับเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ที่ดีของผู้มาเยือน

- มีการทำงานเป็นระบบเครือข่ายเชื่อมโยงทุกระดับ ทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และในระดับกลุ่มจังหวัดอันดามัน มีการประสานงานสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน และเครือข่าย สามารถสร้างโอกาสทางการตลาดและบริการให้มีมากขึ้น สอดรับกับการที่กระบี่เป็นเมืองท่องเที่ยว ประกอบกับหมู่บ้านมีแผนงานพัฒนาสู่ชุมชนท่องเที่ยวอย่างชัดเจน โดยผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และกำหนดเป็น แผนพัฒนาหมู่บ้าน

๒.๒ จุดอ่อน

- คนในชุมชนส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน ข้อดี-ข้อเสีย และไม่ได้ประจักษ์ในประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ทำให้การปรับตัวของสังคมชุมชน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการเติบโตของกระบี่เมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศในอนาคตได้เท่าที่ควร

- ความรู้ความสามารถ ทักษะ ด้านการท่องเที่ยว มาตรฐานการเป็นเจ้าของบ้าน ในการรองรับและการบริการของบุคลากรในชุมชนยังไม่เพียงพอรวมถึงความตระหนักของคนในชุมชนในการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี

- ทักษะ ค่านิยม วิสัยทัศน์ของคนในชุมชนต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม และการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนยังมีน้อย ขาดความใส่ใจ สนใจต่อปัญหาของหมู่บ้าน ภาพรวมของชุมชน ส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อปัญหาของตนเองและครอบครัว ปัญหาส่วนรวมตกเป็นภาระของผู้นำและคนบางกลุ่มเท่านั้นเปิดโอกาสให้กลุ่มทุนรุกคืบเข้ามาใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีมีการควบคุมดูแล สร้างความเสียหายอย่างเห็นในปัจจุบัน

- สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับการท่องเที่ยวและสร้างความปลอดภัยยังไม่เพียงพอ เช่น ท่าเรือ ศูนย์โอทอป ไฟฟ้า ศูนย์ข้อมูล ถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน , การปรับภูมิทัศน์ ถนน ท่าเรือ แหล่งท่องเที่ยว , เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน

- กลุ่มเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวของชุมชนยังไม่มีคุณภาพและมีน้อยมาก ยังขาดการพัฒนาเพื่อรองรับการเป็นเมืองท่องเที่ยวในอนาคต เช่น กลุ่มโอทอป ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและตอบสนองรองรับนักท่องเที่ยวได้เท่าที่ควร , กลุ่มโฮมสเตย์ , กลุ่มวัฒนธรรม , กลุ่มไกด์ท้องถิ่น , กลุ่มวิถีชีวิตและภูมิปัญญาเป็นต้น

- ขาดพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญ เนื่องจากพื้นที่ตั้งชุมชนเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ แหล่งวิถีประมงพื้นบ้าน ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้

- ความขัดแย้งของสังคมชุมชน จากเหตุผลทางการเมืองทำให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายของคนในชุมชน

๒.๓ โอกาส

- ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้นทุกปีและมีหน่วยงานเข้าสนับสนุนเสริมความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง มีคนเดินทางเข้ามาอย่างต่อเนื่องมากขึ้นทุกปี

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกระบี่ , ปฏิญญาท่องเที่ยวกระบี่ , ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ , ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ให้ความสำคัญและกำหนดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชน เพื่อเป็นการสร้างฐานรายได้ใหม่ประกอบกับกระแสการท่องเที่ยวโลก ที่เริ่มสนใจการท่องเที่ยววิถีชุมชนมากขึ้น ตลอดจนการขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ในระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมาเติบโต ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ย่อมมีผลทางบวกต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยรวม

- การส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ ,เอกชน ในปัจจุบันให้ความสำคัญการท่องเที่ยวทางเลือก หรือ การท่องเที่ยวกระแสรอง อย่างท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ ให้มีสินค้าท่องเที่ยวที่หลากหลายสมบูรณ์มากขึ้น เป็นที่น่าสนใจและทรงคุณค่าคุ้มค่าราคาให้นักท่องเที่ยวต้องจ่าย สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้พักอาศัยอยู่จังหวัดกระบี่นานขึ้น

๒.๔ อุปสรรค/ภัยคุกคาม

- หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรภายนอก ขาดความรู้เข้าใจใน บริบท ศักยภาพ ข้อมูล พื้นฐานของชุมชน จึงเกิดการพัฒนามันไม่สอดคล้องและตรงความต้องการ ของชุมชน

- การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนโดยหน่วยงานภาครัฐที่ผ่านมาขาดความต่อเนื่อง โครงการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาแค่ช่วงเวลาเดียว ไม่ได้เป็นแผนพัฒนาระยะยาว

- การรुकึบของกลุ่มท่องเที่ยวกระแสหลักที่ขาดความรับผิดชอบเข้ามาใช้สิ่งแวดลอม ทรัพยากรธรรมชาติ โดยขาดการควบคุมดูแล บางครั้งกลับเป็นส่วนหนึ่งให้คนในชุมชนแตกแยก แข่งขัน ที่สำคัญที่สุดคือสิ่งแวดลอมทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายลงไปทุกวัน

๓.ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และโครงการที่สำคัญ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยววิถีชุมชนและการมีส่วนร่วมแก่คนในชุมชน	
กลยุทธ์	โครงการ
<p>๑) สร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ความรู้การท่องเที่ยววิถีชุมชนแก่คนในชุมชน ให้รับทราบถึงหลักการพื้นฐาน ความจำเป็น วิธีการ และประโยชน์ ของการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยววิถีชุมชน</p> <p>๒) นำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนในกระบวนการต่างๆ ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึก สร้างการมีส่วนร่วม ฝึกทักษะความชำนาญ และให้เป็นกลไกการพัฒนาของชุมชนในอนาคต</p>	<p>๑) โครงการ “สร้างคน สร้างเยาวชน รักบ้านเกิด สร้างความเป็นเลิศสู่ประชาคมอาเซียน”</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม จัดค่ายฝึกอบรมให้เด็กนักเรียน ยุวชนเยาวชน ในโรงเรียนบ้านแหลมสัก ปอเนาะในแหลมสัก ให้มีความรู้ ตระหนักรักในถิ่นบ้านเกิดจำนวน ๖๐ คน ระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน - กิจกรรม จัดค่ายอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวให้กับยุวชน เยาวชนในโรงเรียนบ้านแหลมสัก ปอเนาะในตำบลแหลมสักจำนวน ๖๐ คน ระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน <p>๒) กิจกรรม อบรมให้ความรู้คนในชุมชน เกี่ยวกับการเตรียมตัวสู่การพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวในอนาคต ให้กับกลุ่มต่างๆในชุมชน ระยะเวลา ๑ วัน</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมรองรับการท่องเที่ยว	
กลยุทธ์	โครงการ
<p>๑) ปรับภูมิทัศน์ชุมชนให้มีความสวยงาม สะอาด</p> <p>๒) จัดทำแผ่นป้ายแสดงเรื่องราว ความเป็นมา หรือประวัติศาสตร์ของชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าถึงความเป็นชุมชนนั้น รวมทั้งแผ่นป้ายบอกทาง และแผ่นป้ายบอกความหมายของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุด รวมถึงจุด Landmark ที่แสดงอัตลักษณ์ของชุมชน</p> <p>๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับความต้องการและ</p>	<p>โครงการ พัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว และเพื่อรองรับการขยายตัวทางการท่องเที่ยวในอนาคต</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) กิจกรรม การปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนและระดับโคมไฟ พร้อมติดตั้ง Land Mark และ Display จุดติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ ในบริเวณชุมชนชาวจีนในตลาดเก่าบ้านแหลมสักสื่อความเป็นชุมชนเมืองท่าการค้า เมืองท่าประมงโบราณ ๒) กิจกรรม ติดตั้งโคม ไฟส่องสว่างบริเวณชุมชนประมงชายฝั่งพร้อมติดตั้ง Land Mark และ Display จุดติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ ในบริเวณชุมชนมุสลิม สื่อความเป็นมุสลิมมาลายู

<p>ความจำเป็นของชุมชน เช่น ถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยว สะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติ โดยไม่ทำลายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอัตลักษณ์ของชุมชน</p>	<p>๓) กิจกรรมพัฒนาจุดเฝ้าระวังป้องกัน ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และบริการนักท่องเที่ยวทะเลแหลมสักที่อ่าวชิงช้าง</p> <p>๔) กิจกรรมพัฒนาโป๊ะเทียบเรือ บันไดทางขึ้น ชมแหล่งธรณีวิทยายุคโฮโลซีน ที่ผาเขาค้อม</p> <p>๕) กิจกรรมก่อสร้างเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ป่าชุมชนบ้านทับตะวันและบริเวณป่าชายเลนบ้านต้นบวบ</p> <p>๖) กิจกรรมสร้างพิพิธภัณฑ์ วิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน ภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ บ้านแหลมสัก และศูนย์แสดง/จำหน่ายสินค้าประมงพื้นบ้าน เป็นอาคาร ค.ส.ล ๒ ชั้น ขนาด ๑๒.๐๐ X๒๐.๐๐ เมตร พร้อมห้องน้ำ</p> <p>๗) กิจกรรม หมู่บ้านสะอาด ถนนสวย สู่หมู่บ้านท่องเที่ยวยั่งยืน บริหารจัดการชุมชนให้สะอาด สวยงาม โดยนำหลัก “บวร” “บรม” ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ร่วมกับ โรงเรียน วัด มัสยิด ปอเนาะ</p>
--	---

<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้การท่องเที่ยวของชุมชน โดยการตลาด ประชาสัมพันธ์ และการยกระดับสินค้าและบริการของชุมชน</p>	
<p>กลยุทธ์</p>	<p>โครงการ</p>
<p>๑) ประชาสัมพันธ์และทำการตลาดในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสำหรับแต่ละชุมชน</p> <p>๒) ศึกษาการทำการตลาดและกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของแต่ละชุมชน และเชื่อมโยงกับสถานประกอบการนำเที่ยว โรงแรมที่พัก กลุ่มศึกษาดูงาน ให้เข้ามาท่องเที่ยวในชุมชน</p> <p>๓) พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกขึ้นชื่อของชุมชน</p>	<p>๑) กิจกรรมสำรวจออกแบบการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม กับบริบท ศักยภาพ อัตลักษณ์ และความสามารถในการรองรับของชุมชน โดยจัดทำแผ่นพับ โบรชัวร์ ป้ายประชาสัมพันธ์</p> <p>๒) กิจกรรมสำรวจออกแบบกลุ่มเป้าหมายของท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลแหลมสัก และวางแผนการตลาดในอนาคต</p> <p>๓) กิจกรรมเสริมเสริมกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้านอาหารทะเลแปรรูป และสำรวจการออกแบบผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการพัฒนาต่อยอดการบรรจุภัณฑ์ ให้กับกลุ่มคนในชุมชน</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์และอนุรักษ์วัฒนธรรมประจำถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	
กลยุทธ์	โครงการ
<p>๑) รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ และมีวิธีการผลิตเพื่อการท่องเที่ยวที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ในรูปแบบต่างๆ เช่น การสร้างเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนท่องเที่ยว</p> <p>๒) สร้างองค์ความรู้ในการจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการรณรงค์ สร้างจิตสำนึก และความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน</p>	<p>๑) กิจกรรมส่งเสริมการปลูกป่า ในพื้นที่ป่าชุมชนของหมู่บ้าน ให้กับยุวชน เยาวชนในหมู่บ้านแหลมสัก ปีละ ๑ ครั้ง</p> <p>๒) กิจกรรมส่งเสริมปลูกจิตสำนึก ยุวชน เยาวชน ประชาชนรักษ์สิ่งแวดล้อมบ้านแหลมสัก ประจำปี ๒๕๕๘ - ปี ๒๕๖๓ ปีละ ๑ จำนวน ๖ ครั้ง</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างกลไกพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนให้มีความเข้มแข็ง	
กลยุทธ์	โครงการ
<p>๑) พัฒนาเชิงบูรณาการ การสร้างมาตรฐาน ความยอมรับของการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชนและกลุ่มต่างๆในชุมชน</p> <p>๒) ส่งเสริมการประสานงานเชิงนโยบายกับหน่วยงานท้องถิ่น และจังหวัดกระบี่เพื่อการจัดทำแผนงานการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน การสร้างกติกาเป็นข้อกำหนดในการทำการท่องเที่ยวภายในชุมชนกันเองและสำหรับผู้มาเยือนได้ยึดถือปฏิบัติ และการจัดการรายได้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม</p>	<p>๑) กิจกรรม เวทีเสวนารับฟังความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดแนวทาง กลยุทธ์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริการ ของชุมชนท่องเที่ยวตำบลแหลมสัก ระหว่างชุมชน ท้องถิ่น ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลา ๑ วัน</p> <p>๒) กิจกรรมการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ทบทวนสถานการณ์ ร่วมกันกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลแหลมสัก ปีละ ๑ ครั้ง</p>